

REDACTIA

Arad, Deak Ferencz-u. Nr 8

ABONAMENTUL

Pentru Austro-Ungaria: pe un an 20 cor. pe 1/2 an 10 cor.; pe 1/4 de an 5 cor.; pe 1 lună 2 cor. Nr-ii de Duminecă pe an — 4 coroane. —
Pentru România și străinătate pe an: 40 franci.

Manuscripte nu se napolază

ADMINISTRAȚIA:

Arad, Deak Ferencz-u. Nr 8

INSERTIUNILE:

de un șir garmond: prima dată 14 bani; a doua oară 12 bani; a treia oară 8 b., de fiecare publicațiune.

Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte în Arad.

Scrisori nefracate primesc.

TRIBUNA POPORULUI

Reforme.

(*) Parlamentul din Budapesta își continuă „rodnică” activitate legislativă; și încă atât de culant, de s'ar părea că nici nu am avut a face cu un parlament ales de Banffy. Așa de bine servește pe Széll, în cât nici n'ai crede că obstrucționistii, cari au răsturnat pe Banffy, au devenit așa mielușei blânzi, servind actualului guvern.

Este adevărat că unii, sau mai bine zis oarecari deputați, nu se pot acclimatiza cu totul cu situația creată de ministrul Széll; se face din cas în cas chiar multă vlvă în jurul unor pregătiri la opoziție față cu proiectele prezentate sau spriginite de guvern, dar la urmă, când ajunge afacerea în dezbateri în parlament: toată oportunitatea opoziției dispăre, — toți se fac „o spă”, parlamentul dă semne de... disciplină.

Este evident, că nu vre-o sugestiune a convingerei conduce la această armonică desfășurare de activitate politică legislativă. E înse evident în același timp, că avem a face cu o stare patologică: o buimăceală a „părinților” patriei.

Destul de iscusit, primul ministru a înțeles, că membrii parlamentului muribund vor căuta să-și atragă simpatia, atât de prețioasă pentru viitoarele alegeri, pentru spriginul ce îi dau în actuala legislatură. Pe de altă parte, primul ministru, apare ca și când ar săvârși acte de eroism când „taie în carne vie”, când retează din crăciile cari au alimentat și susțin cușca actualului parlament.

Așa că înscenarea e perfectă, atât ca aspect cât și ca lucru „practic”. Am zis, practic, dar rămâne întrebarea: întrucât și pentru cine?

Legea incompatibilității este, în orice caz, în principiu, o bună măsură. Dar, intru-cât va servi ea pentru a se asigura intrarea în parlament a reprezentanților intereselor adevărate ale tuturor naționalităților din patria noastră?

Nu a preocupat și nu preocupă pe legiuitorii maghiari aceasta, în parlament nici n'a căronit deputat în acest sens. Și cu toate acestea, e o „epocală reformă”, reforma incompatibilității, — vestesc șovinistii, Ingrădindu-se și croind legi de utilitate maghiară, neglijând, nesocotind chiar masa mare a popoarelor din țeară.

Regimul „legii dreptului și dreptății”, numai astfel de reforme știe face?

E în prag a doua reformă, după care parlamentul actual va bine-merita disolvarea, o așa numită reformă administrativă.

Trecut deja prin comisie proiectul, va ajunge în curând în dezbateri parlamentului. Ceea-ce se contemplează prin viitoarea reformă administrativă, în esență este: ușurarea muncii de birou — prin urmare o lege menită a favoriza pe bugetivorii — și o mai mare centralizare administrativă — care la nici un caz

nu e o notă de liberalism — pe când „misera plebs” rămâne tot în condițiile actuale nefaste, de-a perde vremea și banii umblând dela Ana la Caiafa, în afacerile sale.

Aceasta este „era de reforme” a guvernului Széll. Din tendințele sale se vede, pe de-o parte, favorizarea păturilor „alese”, — și a neamului „ales”. Pentru țară înse, pentru adevăratele interese ale țării, reformele cerute, reforme necesare, nu ajung la ordinea zilei.

Ori poate își rezervă primul ministru gloria de a le aborda după-ce își va forma singur parlamentul? Antecedentele nu ne prea dau speranțe că Széll are să-și abandoneze formula: „De-ocamdată nu e oportun”...

Aceasta e era de reforme!

Muscarii despre „Imperialismul maghiar”. „Budapesti Hirlap” e adânc mâhnit pentru batjocura ce-i trage ziarul rusesc „Novoje Vremea”, luându-i la scârmăneală „imperialismul maghiar”, pe care am avut și noi ocaziunea de a-l caracteriza și infiera.

Eată pasagiile caracteristice din articolul ziarului rusesc:

„După datele statistice publicate în „Paris Nouvelle”, nr-ul dela 28 Martie, tocătorii Budapestei sunt: 405.788 iudovi și 320.160 creștini. Noi nu credem că din mosai cii-maghiari, 405.788, s'ar puté croi o armată străjnică! S'apoi, dacă Slovacii, Rutenii, Sârbii și de sigur și Românii, nu vor mai purta jugul maghiar, cine va lupta pentru Maghiari? Din 428.160 creștini 30 mii cad pe Slovaci, 12 mii pe Români și cam 98 mii pe Germani. Unde e dar masa colosală de Maghiari, dacă nu-i socotim la un loc cu iudovii?”

Ori cât de puțin precise ar fi datele și expunerile ziarului rusesc, ele nu depășesc măsura exagerărilor teoreticianilor plâsnitori ai „imperialismului maghiar”.

Cu toate acestea „Budapesti Hirlap” e rău supărat, și pune gluma muscălească — nu mai fantastică decât concepțiunea debilitată de „Budapesti Hirlap” la timpul său — în socoteala... Austriei. „La aceasta prietenii nostri din Viena l'au învățat (pe muscal)”, — exclamă.

Dar eată, cum mai zeflemisește Muscalul:

„Ungaria se mărește într'una. A cuprins și Bosnia și Herțegovina, și acum e athiată după Salonic. Intreagă iudovimea Europei centrale s'a unit la o muncă pentru realizarea viitorului imperiu iudov-tătar. Locuitorii rusnei din Carpați scad și se pustiesc într'una, tot așa Slovacii și Sârbii. Intreg ținutul dintre Dunăre și Tisa se maghiarisează. Și deja se marchează s'lhuieta acelei întinse împărății, pe care o vor susține bancherii internaționali, având de capitală Budapesta, ear orașe principale: Fiume, Sereiavo, Salonic, București, Sofia, Constantinopol”.

Ceea-ce va să zică: Maghiarii, când își uită „Szozat”-ul lor și fac „politică mare”, ajung obiect de z'flema. Nu putea „Budapesti Hirlap” să se păzească de bobârnacul rusesc? Ori a face politică, pentru șovinistii însemnează: a te face de risul lumii?

Treicolorul în evanghelie.

„Deșteptarea” în numărul de Duminecă scrie următoarele rânduri:

„In Putna, vechea martoră de glorie din străbuni, există o evanghelie manuscrisă de-o rară frumusețe și de scumpețe rară. Această evanghelie e din anul 1658. Prima literă din al ei text e lucrată artistic în colorii admirabil de frumoase. Și știți cari sunt aceste colorii? Este scumpul nostru treicolor românesc, prețios odor al neamului nostru, precum în prezent așa și în trecut și viitor. Mănăstirea Putnei este cel mai sfânt loc pentru întreg neamul românesc, căci în ea sunt depuse moaștele Mareșului Ștefan Vodă... Evanghelia este și trece de cel mai sfânt obiect bisericesc... Al loc mai potrivit pentru conservarea treicolorului românesc, ca simbol al naționalității românești decât sfânta evanghelie nu i cu putință. Credința în Dumnezeu e simbolisată prin crucea de pe păretele evangheliei, ear' credința în virtutea și viitorul neamului prin treicolorul românesc dela începutul evangheliei. Cel slab în credință, întăriți-vă și nu vă faceți trădători, căci eată istoria gloriosului nostru trecut vă îndeamnă la luptă și bărbăție!”

Lupta pentru limbă.

Mai ales în timpul din urmă, atât presa maghiară, cât și politicianii unguri, de diferite nuanțe, discută mereu și în dese rânduri chestia limbilor naționalităților din patrie, și nu pot de loc să-și ascundă necazul și amarul, ce simt la manifestarea și alipirea neclintită a neamurilor nemaghiare față de limba și de naționalitatea lor.

În chestii, mai ales de această natură însă, compatrioții nostri maghiari, împreună cu presa lor, în toate rândurile s'au dovedit până acum, cel puțin neserioși și ignoranți.

De călcarea legii, care ne garantează drepturi indiscutabile în chestia limbii, — nu mai vorbim de data aceasta; căci Maghiarii înșiși o spun deja pe față și au mărturisit la dese ocazii, că și legea grăitoare de puținele noastre drepturi, — trebuie modificată și abrogată.

Deocamdată ne mărginim a reproduce ael câteva din lamentațiile mai recente, ce le găsim în numărul de Duminecă al ziarului „Budapesti Hirlap”. — Sub titlul „Triglotismul”, numita foaie publică, dela un pretins raportor al său din Brașov, următoarele:

„De zile tutregi în ziarele naționaliste din loc (din Brașov) este un permanent obiect de discuție, că Milan Zako, șpanul orașelor Vârșeș și Panciova, și-a ocupat scaunul prin o vorbire tot așa în trei limbi, ca și anul trecut Péter Pál, șpanul Neoplantel. Ca un comentariu acestui fenomen, ele iau și vorbirea lui Szivák Iure, ce el a rostit la banchetul șpanesc din Vârșeș la adresa episcopului (sârb) Zmeianovici. Spun anume aceste ziare (naționaliste) că

până acum a fost neobișnuită nu asemenea vorbire, cum e a lui I dar și impregiurarea, ca guvernul mească de șpanii pe niște bărbați respectând legea de naționalități, și li lor pășire cantă să romarcheze, că suni aplicați să recunoască egala îndreptățire a limbii naționalităților în administrație. Aceste semne, după-cum zice „Tribuna Poporului” din Arad, sunt mărturisiri pe față, că guvernele de până acum nici odoli în chip sincer n'au vrut să execute legea de naționalități.

„Gazeta Transilvaniei” asemenea zice, că guvernul nu îndestulește legea naționalităților, dacă aceea ce șpaniul cu privilegiul instalării lor au recunoscut de facto despre egala îndreptățire a limbilor, prin folosirea verbală a limbii naționalităților, — nu se validează și la judecătoria. Aș! adevă la judecătoria e o astfel de situație, că abia dacă unul dintre zece judecători cunoaște limba naționalității din ținutul unde funcționează. Decisurile, sentințele se aduc în limba maghiară, căci așa zic, că ei sunt judecători maghiari și nu judecători ungari, precum dispune legea, pe care ministrul nici prin minte nu-i trece s'o execute.

Peste tot — continuă „Bud. Hirlap” — semnele amintite aci sunt privite ca indulciii și complimente pentru naționalități, nu numai de foile române și săsești, ci și de cele sârbești. Favorul dat, deși ele nu-l consideră ca sincer, ci numai ca un fel de tactică, obișnuită înaintea alegerilor, îl primesc, dar nu sunt de loc aplicate să facă pentru el contra-serviciu.

„Inainte de toate — scrie „Branik” din Neoplanta — noi Sârbii nici odată nu putem permite, ca chestia națională sârbească să dispară dela ordinea zilei, cum dorește Szivák și ceilalți politicieni maghiari. Ei, lucru firesc, ar dori să ne relucă pe noi dela terenul politic la terenul bisericesc și cultural, pentru-ca să dispărem ca Sârbii și să devenim membri ai așa numitei națiuni unitare maghiare”.

Din aceste premise, eată la ce concluzie ajunge raportul lui „Budapesti Hirlap”:

„Această atitudine indulcitoare, ajunsă la modă față cu naționalitățile, mai mult a uimit, decât a mulțumit pe Maghiarii din ținuturile naționalităților, căci ei se tem, că rezultatul nu va fi alipirea naționalităților de statul maghiar, ci tocmai restrângerea maghiarismului și a limbii maghiare pe toate terenele, terene ocupate de maghiarism după lupte grele și îndehungate. Cel puțin din zi în zi se sporesc semnele, cari dovedesc, că aspirațiile naționaliste, tocmai în urma conciliantei, explicate de ele ca o slăbie, s'au ivit și în astfel de cercuri, unde până acum despre astea nici vorbă n'a fost.”

Și această impregiurare „Inspăimântătoare” pentru maghiarism, raportul lui „Budapesti Hirlap” o motivează prin faptul, că zilele trecute un anume Dr. Sudarevici, în numele Bunevașilor din Szabadka a adresat ministrului de instrucție și arhiepiscopului din Calocca o petiție, în care, conform legii de naționalități, cere, ca limba de propunere în școlile elementare din Szabadka să fie limba Bunevașilor.

Și altă parte Rutenii, pe cari „Budapesti Hirlap” — gu-

un-
nea
ace-
ostit

și

University Library

vernul unguresc 'i-a îngrămădit cu binefaceri (?), în unele cercuri vor sprigini partidul liberal numai pe lângă condițiunea, dacă partidul va pune în candidație bărbați naționaliști ru-teni! Dar' și de altfel — zice, — eurențele ivite între Ruteni mai bine le caracterizează acea impregiurare, că ministrul de interne a fost silit (?) să ordoneze cercetare în contra societății Sf. Vasilie. „Nici chestie germană — continuă „Bud. Hirap“, — n'a fost până acum nici în finutul de sud, nici în cel dela vest. În cei doi ani din urmă însă pangermanismul a făcut cucerire uimitoare în amândouă aceste ținuturi. Dela începutul anului, în Timișoara agită (?) pe Șvabii din Sud în contra maghiarismului (?) o foaie cotidiană, ce apare sub titlul „Deutsches Tagblatt für Ungarn“ în spirit pangerman. — În timp ce Szivák Imre a spus la Vêrșet o dicție oratorică despre încetarea chestiei de naționalități, în Biserica-albă limba maghiară a fost scoasă simplu din protocoalele ce se iau despre cause de-ale spitalului orășenesc, fiindcă limba ofi-ciasă a orașului e limba germană. În congregația comitatului Caraș-Severin, Coriolan Brediceanu prin autorități a vrut să interzică lui Pulsaky Agoston de-a ține la Lugoj conferențe despre împrietenirea română-maghiară. Ear' în Csurgó, un oraș în preponderanță maghiar, steagul maghiar e asvirlăt jos, ca un răspuns la direcțiunea împăciuitoare și de îndulcire în spir-it oficial.“

Același ziar, la loc mai ascuns, scrie: „Minciumi pomslave“ Filiala din Pro-nitz (din Moravia) a Reuniunii ceho-slovace a ținut acolo în 12 Maiu o serată slovacă, al cărei obiect principal a fost o conferență a fostului învățator în Rózsahegy, Carol Salva, de prezent redactor la o foaie slo-vacă. În această conferență a sa Carol Salva a avut să-i facă pe Moravieni să creadă, nu numai că Slovacii sunt apăsați de Ma-ghiari, ci chiar și aceea, că cultura slovacă 'i-a făcut pe Maghiari ceea-ce sunt azi. Limba maghiară e o limbă marginisă și sêracă, ceea-ce o dovedește sumedenia de cuvinte slo-vace, pe cari limba maghiară a fost silită să le împrumute. Până la 1840 ea a fost cu totul nedezvoltată și până la acest timp Slo-vacii au stat pe un nivel mult mai înalt, de-cât Maghiarii. Această dezvoltare înaltă cul-tur-ală Slovacii au s'o mulțumească acelei în prejurați, că ei 'și-au mărturisit ca limbă a lor limba bibliei cehe, a Slaviniilor cehi și a altor asemenea autorități cehe.

„In timpul de față maghiarisarea ca o înfricoșată epidemie culege victimele dintre

Slovaci. Ramura ostică a națiunii ceho-slo-vace e amenințată de un pericol grav, întru-cât Slovacii sunt socotiți, de Maghiarii seloși de sânge și de Maghiaroni, — ca o materie de exploatat.

„Azi în Ungaria toate stau în servi-ciul meghiarisării bádărane. Elevul slovac, dacă își subscrie slovaceste numele sub un portret al său, el e eliminat din școală. — Cu un cuvânt, Slovacii n'au suferit atât de mult nici dela Huni, nici dela Tatari, nici dela Tureci, cât sufer din partea Maghia-rilor“.

Guvernul Sturdza și Finanțele României.

Raportul d lui Costinescu.

(Urmare.)

În ceea-ce privește numărul funcțiu-nilor, deosebit de convingerea ce o are țeara întreagă în această privire, vom cita un fapt: de câți-va ani în timpul verii, lucrarea în cancelarii începe pe la opt oare dimineața, și la 12 oare tot lucrul e ter-minat și cancelariile sunt închise.

Dacă cel puțin înmulțirea peste mē-sură a funcțiilor ar fi fost compensată prin modestia lefurilor, cum e în Ungaria, unde sunt funcționarii prea mulți, dar și puțin plătiți. La noi însă, din contra, și funcționarii s'au înmulțit, și lefurile s'au mărit.

În privința cifrei lefurilor la noi, am început un studiu comparativ cu lefurile plătite de stat în Austria, în Germania și în Belgia; acest studiu e prea voluminos spre a face parte din acest raport; îl țin însă la dispoziția celor ce ar voi să-l con-sulte, și afirm, că în nici unul din aceste state civilizate, bogate și puternic organi-zate, lefurile funcționarilor publici nu sunt atât de urcate ca în România. În unele ra-muri, precum este corpul tehnic, lefurile din România sunt teomal îndoit mai mari decât în statele citate. O singură excepțiune este de semnalat, și aceasta nu spre lauda noastră; lefurile mici, adică sub 150 lei pe lună, sunt în genere puțin mai urcate în străinătate decât la noi.

Totul ne îndemna dar să lovim răul în originea lui; să căutăm echilibrarea în restringerea cheltuielilor.

Afară de aceasta, nu se poate zice că nu s'a recurs și la imposite, când în spațiul de un an numai, guvernul D-lui G. Cantă-cuzino a adaus imposite pentru cifra de 24½ milioane, guvernul D lui Carp propu-ne a imposite de 6 milioane, ear guvernul actual propune urcări de imposite de 5½ milioane. Dacă aceste din urmă se vor de-creta, vom avea, în spațiu de un an, adause de imposite de 30 milioane.

Cel ce prin reduceri sufer și se plâng, să se gândească numai că țeara, în starea

de slăbire economică în care se află, nu suportă imposite mai grele, și că mântuirea nu se mai poate găsi decât în economii.

Lucrarea pentru realizarea economi-ilor a fost din cele mai grele și cu atât mai anevoiasă, cu cât trebuia să fie realizată cu o nespūsă repezițiune.

Era vorba de a săvîrși o adevărată re-voluțiune, o resturnare radicală de sistemă și de moravuri în îngrijirea finanelor. Și aceasta trebuia să fie făcut de îndată, sub pedeapsă de a vedé renăscând deficitul din simpla întârziere a aplicării noului budget.

Munca ce a desfășurat guvernul, în îndeplinirea acestei grele misiuni, numai conștiința mărimii pericolului și căldura patriotismului pot s'o explice.

Mai întâiu a procedat prin căutarea reducerilor în toate amănuntel budgetelor. Întrând în dedalul de funcțiuni de tot felul, create în fie-care an, de mai multe ori în vederea persoanelor, decât a unor trebuițe reale, guvernul a suprimat un mare număr de sinecure și de posturi, cari puteau prea lesne să fie întrunite și încredințate unui mai mic număr de funcționari. Această la-boriosoasă lucrare a dat la toate ministerele și la căile ferate o economie totală de 10,327.646 lei.

În ceea ce privește scăderea lefurilor, observând că mai cu seamă la cele mari sporurile fusese necumpătate, guvernul a admis pentru reduceri o scară progresivă, începând cu 2% și ajungând până la 20%, spre a se menține de aci înainte tot la 20% pentru toate lefurile trecând peste 800 lei pe lună. Baza scării progresive era formula:

Reducerea = $\frac{\text{Leafa la pătât}}{4.000}$, însă cifrele

erau rotunjite și potrivite după salturile de la o leafă la alta, spre a fi de o aplicare practică.

Aplicându-se această sistemă la toate funcțiile publice, începând dela leafa de 50 lei, la care s'a redus 1 leu, și până la cele mai înalte, dela care s'au redus 20%, s'a mai dobândit o a doua economie la toate ministerele și la căile ferate de 8.255.836.

Aceste două cifre alcătuiesc împreună o economie totală la personal de 18.583.482.

S'a revisuit apoi minuțios materialul și felurile spese la toate autoritățile, în scop de a înlătura ori-ce risipă și cheltuială nefolositoare, și s'au redus la ministere și la căile ferate 8.003.628.

Economia dela personal, împreună cu cea dela material, constituiesc împreună o economie generală de 26,586.110; însă s'au făcut și oare cari adause, precum este rata pentru operațiunea făcută cu hârtia de țigareta, și transferări de cheltuieli dela un minister la altul, așa încât a rezultat un adaus net total de 1,392.124 și economia reală a rămas pentru tot budgetul de 25.193.986.

Spre a nu scăpa nimic din vedere, trebuie să lămuresc, că în această economie

figurează și reducerea cifrei pentru deschi-dere de credite suplimentare atât dela mi-nistere, cât și dela căile ferate, și anume o reducere de 671.050 dela ministere și 350.000 dela căile ferate.

(Va urma.)

Serata societății „Petru Maior“.

Budapesta, 18 Maiu 1901.

Deja de prin anul 72 cu puțină înter-ruperi societatea academică de lectură „Petru Maior“ obișnuiește să țină în tot anul una sau mai multe conveniri sociale. Tot-deauna au fost încoronate cu succes atât moral, cât și material astfel de conveniri, cari tot-de-una au dat ocaziune unei mai directe apro-pieri între colonia română din loc și între societate.

Succesul atins de serata ținută în sea-ra zilei de 3/16 Maiu însă nu l'a obținut în-că nici una din anii trecuți. Acest succes strălucit e de a se mulțumi în primul loc ilustrilor patroni Dr. Alex. Mocsonyi de Foen și Dr. Iosif Gall, și în al doilea rând grațioaselor d-soare debutante: Clotilda Olteanu, Valeria Opris și Margareta Ruva și tînăru-lui artist Ernst Lenghel de Bagota. O parte de tot însemnată a succesului e de căutat în impregiurarea, că de astă-dată, ca nici când, societatea „Petru Maior“ a putut nu-măra de oaspeți ai săi pe capii bisericeii gr. or. române din Ungaria: pe I. P. S. Sa di Ioan Meșianu, arhiepiscop și mitropolit; pe Prea Sfințitul Lor d-nii Nicolae Popoa, epi-scopul Caransebeșului și Iosif Goldis, epis-copul Aradului. Alți iluștri oaspeți afară din B-pesta au fost: Prea Cuvioșia Sa Filaret Musta, arhiepiscopul (Caransebes), Ioan cav. de Fuzșeviu, (Bran); Parteni Cosma (Sibiu); Nic. Șerban de Voila (Făgăraș) și alții.

Colonia română din loc a fost foarte frumos reprezentată. Amintim din lungul sir, după cât ni-a rămas în memorie, pe următorii iluștri domni: Dr. Iosif Gall, membru în casa magnaților, George Serb, deputat distal; Ioan Mezei, jude de curie cu fa-milia, Silviu Suciu, secretar ministerial, di Ciucurean, consulul României; George Ră-dulescu, cu familia; Ioan Ciocan, prof. univ.; George Bogoviniciu, preot și alții.

Dintre străini amintim familia Farkas, Csatary, Riegell, d-nul Szende Béla etc.

După-ce sala era împodobită atât de frumos de strălucita cunună de oaspeți, s'a început executarea programei, după-ce di Victor Păcală, preș. societății cu alese cu-vinte mulțumește Iluștrilor oaspeți, I. P. Sfinților Lor și tuturor oaspeților din afară și din loc, pentru-că nu au pregetat a da concursul la reușita morală a seratei.

Punctul prim „Senin și furtună“ de I. Vorobchievici a fost executat precis de cor-ul societății, sub conducerea d lui Leonida Domide, stud. med. Piesa a fost bine aleasă și foarte potrivită în primul loc din pro-gramă.

Scrisori.

VII.

Cea mai mare. Dintre trei surori ea e cea mai mare. O ved din zori până-n noapte, căci mi-e vecină. Dar' mi-ar fi fost de ajuns să o ved numai odată, pentru-ca să mă preocupe timp mai îndelungat.

Dimineața o zăresc stând la oglindă. Surorile ei au plecat de acasă: cea mai mică la pension și una la pictură. Ea se așează înaintea oglinzii și-și peptenă mândrețea de păr...

Ca valuri de mătășă neagră îi cade părul peste umeri și se respiră până jos, în vîlindu-î trupu-ntreg. Pare-că ar fi căzut o perdea neagră peste o ispită. Așa că nu-și mai vede în ogindă decât o parte din față: ochii și nasul cu nările cele rotunde, — un colț palid de lună printre nouri fur-tunateci.

Își plimbă apoi mâna prin această bogăție, și-o netezește blând, se joacă cu virfurile șuvișelor, ear' de-odată își scutură capul cochec, de-î saltă părul în valuri mari. O fi simțind în acest moment dorința, de-a alerga peste lunc înflo-și de-a

da drumul părul despletit să zboare flutu-rând în urma ei...

În sfîrșit își împletește două coșite mari și e obosită.

Se așează în jeț. Leneșă își culcă tēmpla pe spetează. Mănil și-le culcă în poală, ca amorțite... Prin fereastra deschisă se furișează vîntul, umflă perdelele și mi-o arată mai clar: în haină albă și cu gâtul gol și stînul rotunzindu-î-se la fiecare rēsuflare. E ca figurile de ceară din pa-noptic, culcate într'un sicriu de sticlă, re-presentând pe Venus dormind, ear deasupra ei un amoret visător, cu aripi mișcate de un mecanism...

Mai tîrziu vine-n pervazul ferestrei: Razele soarelui de primăvară îi cad în fața cea palidă și 'i-o sîrută, ca să-î dee viecă. În mână o ved ținînd niște viorele, al căror miros îl soarbe rvinitoare și nările dilatare îi tremură mirosind. Privirile îi rătăcesc nu știu unde, ca la toți visătorii...

Așa o ved din zori până 'n noapte. Un amestec de suferință, de vis și sensua-litate. Cu nouri pe frunte, cu paloare în față ear' în colțul gurei cu un dor ascuns.

O cunosc de curēnd. Ne-am întîlnit în cimitir. Căci peste drum de noi se in-tinde un cimitir mare, plin de cruci, de flori

și de raze de soare. Aici ea mergea adesea, ca la ei în grădină.

În ziua când am întîlnit-o abia se to-pise zăpada și abia se iviseră întăile mic-sunele pe morminte. Stetea lângă o cruce de piatră, pe care sînt scrise cuvintele a-cesce: „Dorul mamei, dor!“ Trei cuvinte și cât de sugestive! Ea privia fix la ele și părea adăncită în scrutarea unui mister, as-cuns în dosul acestor trei cuvinte.

O salutai, cum saluți pe ori-ce vecină. Imi întinse mâna, par-că mi-ar fi o veche prietenă; și-mi arată inscripția laconică de pe crucea de piatră.

— Știu, îi răspunsei. E o tragedie întreagă în aceste trei cuvinte. Esprimă toată jalea ce poate suferi o mamă după pierderea unui copil, toată durerea în care s'a sbatut o inimă iubitoare... Mie mi-se pare, că durere adevărată nu pot simți decât inimile cari au iubit...

— Într'adevăr?

— Da, domnișoară. Trebuie să iubești pe cineva cu tot sufletul, să fie al tēu pro-priu, să fie plămădirea ta sufletească sau trupească, pentru a plînge când îl perzi...

— Și dacă n'ai avut și nici n'ai iubit pe nimeni? Imi răspunse ea. Dacă vieța întreagă nu 'ți-a fost decât un șir de ilușii, create între cele patru ziduri ale casei pă-rințești? Dacă aceste ilușii te-au părăsit

rînd pe rînd? Dacă toamna moare, ce a ce primăvara abia începuse să încolțască? Dacă seteă noastră de ideal, nebuna no-astră alergare după visul plămădit nu ne duce la isbîndă, ci ne tîrește cel mult la marginea unei groape, ce se deschide în-aintea noastră... Să nu plîngi, să nu te sbuciumi în casurile aceste? Crede-mē, a-cesse dureri sufletești echivalează, dacă nu chiar întrec, suferințele sērmanei mame de această inscripție...

Și cu acestea vecina mea trecu înainte printre morminte...

Era o frumoasă zi de primăvară și multă lume în cimitir. Niște babe curățiau burnienile din cărări. Femei cernite aprin-deau luminări de ceară și presărau tāmăie pe jăratecul din hărbul dela capētul mo-viștelor. Un miros greu de fum de tāmăie se amesteca cu parfumul micșunelelor. Ear flăcările luminărilor fălăiau în vînt ca închipuitele flăcări ale sufletelor înainte de moarte.

Ilușii sdrobite? Ideal ne-ajuns? Ba-nalități! Care femeie modernă nu para-dează cu sentimentalism de acest fel? Care nu se simte nenorocită după cetirea unui poet pesimist? Care nu simulează această nefericire învățată din carte, această aut-sugestiune de o clipeală, această sinamăgire, sub influința căreia femeia se simte eroina

Punctul al doilea din programă la tot cazul a fost cel mai interesant. Micul artist *Errust Lenghel de Bagota*, drăguțul băiețel de 7 ani, cu atâta dibăcie și cu o ușurință de admirat a fermecat auditorul executând la pian piesa lui *Beethoven Rondo* și propria compoziție „*Foveste*”. Nu poți în deajuns să admiri pe acest copil fenomenal, văzându-l cu ce siguranță atinge clapele pianului și uimirea te cuprinde și mai mult, observând ușurința la executare. Nici o greutate nu întinpină în executarea piesei celei mai grele, decât doar aceea, că clapele pianului sunt prea mari în comparație cu micile lui degete. Mai drăguț era, când în propria compoziție scotea un sunet singuratic lovind cu pumnul clapa respectivă din dreapta. A fost rechemat de mai multe ori pe scenă și n'a fost concediat de public până ce n'a mai executat o piesă. Deși atât de mic, el are o mulțime de compoziții proprii și e înzestrat cu un talent neprețuit. Dându-i-se acorduri de tonuri din odaia vecină, la moment năvălește pe rînd fie care ton. Până este la pian, păstrează o liniște impunătoare și o seriozitate ușoară, care te întărește în convingerea, că în acest copil e sădit ceva extraordinar, inusit, care nu se nasc la un individ în orice secol. Un profesor dela academia de muzică de aici îl numește „*Micul Mozart*”.

Al treilea punct a fost al d-șoarei *Valeria Opris*, elevă a academiei de muzică din loc. Piesele „*Serenade*”, de Hubay și „*Silenka*” de Wienawsky, au fost executate cu adevărată artă de arceșul D-șoarei Opris. Aplauzele lungi și șgometoase au făcut-o să mai execute o piesă, care din nou a stors aplauze frenetice.

De tot interesant a fost punctul d-lui *Dionisie Stoica*, stud. fil. „*Despre Doină*” (dor și jale) Nu e studiu și nu e disertație. Într-o cadență potrivită ne spune, ce rol joacă doina în viața poporului nostru. E o fericită inspirație, care se încheie cu vorbele: „Nu uitați Români poporul, cercetați-l cât mai des, numai să-l auziți doina, căci e așigur, că n'are viață n'or fi clipe mai sevine, momente mai fericite, decât când căzuți pe gânduri veți visa zile de aur în spiră pe nesimțite de o doină, ce resună trăgănat lângă un isvor, poezind între creștel mândrului nostru popor”. Scurtă, dar scrisă cu simț, din care motiv a și plăcut mult.

După executarea punctului al 4-lea, urcă treptele scenei D-șoara *Clotilda Olteanu*, care deja în vreo 4 ani de arondul și-a dat concursul la reușita morală a seratei societății „*Petru Maior*”. Acompaniată la pian de micul artist *Lenghel*, a cântat o parte din piesa lui *Masé* „*Les noces de Jeanette*” atât de precis și atât de răpitor, că a fost din nou rechemată de lungile aplauze. A cântat de-astădată poezia lui *Eminescu*, „*Mat am un dor*”, cu atâta sentiment, că publicul a rechemat-o și pentru a doua oară. De data aceasta a stors admirația cu piesa „*Sunt fîcne și nu-mi pasă*”. Vocea simpatice și drăguță în executare a dovedit, că tot-d-auna, că este

unei catastrofe sufletesti, martira unei soarte păgâne...?

Și totuși vecina mea nu e martira închipuirii sale. E atâta sinceră durere în vorbele ei: „Și dacă n'at iubit pe nimeni?... E tragedia unui suflet însetat de iubire, a unei copile caste, care își numără primăverile, care cu inimă înclăștată își pîndește idealul, un ideal în concepție pură, fâurit, între cele patru ziduri ale casei părintești...”

Și ce poate fi mai trist decât o viață de fecioară fără de iubire?... E frumoasă. Zilnic i-o spune oglinda că-i frumoasă. Și e cea mai mare. Dintre patru surori ea e cea mai mare. Și anul trec și ea tot nu știe ce-i iubirea... O, e ceva mai chinător decât iubirea, — e conștiința de a nu ști ce este iubirea!

Seara earăși deschide fereastra. Până târziu, ea se resfață la pian. Cîntecule ei sînt triluri dornice de priveghitoare... dulci visări, suspine tremurătoare, dor de dulcea taină a iubirei...

Eu stau tăcut și ascult. Mi-e jale par'că aș privi o floare frumoasă ce se scutură nevăgată în seamă de nimeni. Imi vine să cad în genunchi și să implor o schinteie de iubire alinătoare pentru sufletul chinuit din acest trup frumos de fecioară.

Fidelio.

eleva unei școale bune. Trilurile lungi și grele, care au obvenit mai ales în prima piesă, au fost executate cu cea mai mare siguranță și ușurință, așa că a captivat întreg auditorul.

A urmat a.) *Händel: Largo*, b.) *Bocherini: Menuette célèbre*, cvartet executat de d-nii *Emil Șincăi* stud. tech. (viol I.), *L. Domide* stud. med. (viol II.), *Ioan Șandru*, stud. tech. (viola) și „.” (violoncello). Aplauzele, care nu mai încetau, i-au rechemat din nou pe harnicii mînuitori ai arceșului și îndesându-se acum și mai mult aplauzele au executat încă o piesă.

Punctul al șeptelea a fost *Weber: Fantasia de concert*, executată la pian de d-șoara *Margareta Ruva*. Piesa a plăcut publicului; rechemându-o cu aplauze, ea a executat și o piesă populară românească.

A urmat solo de violină: *Legende* (Wieniawsky) executate de dl. *Șincăi* stud. tech., acompaniat la pian de D-șoara *Cl. Olteanu*. Executând cu precizie a secerat multe aplauze, așa că a fost silit a mai executa o piesă. Cu aceasta (cîntarea *Motșin*) a fermecat întreg auditorul, așa, că ultimele tonuri au fost acoperite de un potop de aplauze.

Ultimul punct a fost al corului societății. A cântat compoziția lui *Porumbescu: Cîntec sicilian* și alui *I. Vidu: Vîno lele*. În deosebi ultima a plăcut foarte mult.

După executarea programului P. Sfințilelor *Lor* dl. mitropolit și d-nii episcopi între urale puternice de „să trăiască” au fost petrecuți la trăsuri.

A urmat imediat dansul. După *Hora* și *Vais* a urmat „*Călugerul*” și „*Bătuta*”, jucate de 5 părochi în frunte cu dl. *V. Gael* stud. iur. Costumele cele frumoase (procurate din Brașov), a fost obiectul admirațiunii. Jocurile au fost executate atât de frumos, că toți Români și străini au fost încantați.

În pauză dl. *V. Păcălă*, președintele societății, a toastat pentru ilustrațiile *Lor* d-nii *Dr. Ales Mocsonyi* și *Dr. Iosif Gall*, patronii seratei. Ilustritatea Sa dl. *Dr. Gall* a răspuns în termeni călduroși, din cari a isvorit interesul cel mare, cel poartă față de societatea „*Petru Maior*” și în general față de tinerimea română”. Dl. *Dionisie Stoica*, stud. fil., vorbește pentru D-șoarele debutante, arătând, că dinselele le compete o însemnată parte din reușita seratei.

A urmat earăși dansul cu animație de nedescris. Amintim din frumosul număr de D-șoare (afară de d-șoarele debutante) pe următoarele: *Blanca Farkas*, *Surdul*, d-șoarele *Riegell* și *Csatary*, *Farchescu*, *Rafiu*, *Mezei*, *Mustești* etc. etc. Cer șerve pentru că nu pot da o listă completă a cununii de d-șoare. Dansul a durat până în zorii. Am auzit D-șoare străine exprimându-se, că așa nu și au petrecut nici când. Și le fi văzut cu ce însuflețire jucau Ardeleana și Sërba.

După cât am auzit, și succesul material e îmbucurător. Numai laudă se cavino harnicilor tineri și în special bravulul comitet al societății „*Petru Maior*”. Din parte-mi le doresc, ca nici odată să nu le succedă astfel de serate mai strălucit, ca cea din 3/16 Maiu 1901.

Utii.

Noutăți

Arad, 21 Maiu n.

Monarchul nostru pentru sërăcii ungurii. Foile maghiare anunță, că în timpul petrecerii între Unguri, Majestatea Sa Monarchul e împărțit cu mîna d'arnică multă milă între sërăci. Astfel celor din Budapesta li a dăruiț 10.000 coroane, ear din Gödöllő 600 coroane.

Școala d'alanistă Nainte cu două săptămîni „*Unirea*” din Blaj a scris un prim articol, în care sub cuvînt că polemizează cu *Aradianii* și *Caransebezanii* (oamenii cari se încapăținează a rămîna în rătăcire: ortodocși!), acuza grav pe toți Români ortodocși. N'am relevat atunci articolul crezînd că este un articol furios și t, ca o ul cucului, în numita redacție. În numărul

din urmă „*Unirea*” aduce însă un articol scris într'un limbajiu, care denotă clar, că în numita redacție s'a încuibat spiritul lui Dedu. Nu se mulțumește să polemizeze adică cu veneratul protopop al Lugoșului, *Dr. G. Popoviciu*, ci ne ia a doua oară, în două săptămîni, la refec pe toți ortodocși din eparchiile Aradului și Caransebeșului. Despre cei dela organele bisericești ale acestor eparchii, scrie că sunt:

„Crescuți în neadever și dedați de mic a bîrfa”... „Cei dela „*Biserica și Școala*” din Arad sunt cunoscuți în întreaga lumea românească de niște existințe veninoase... Nu în hainele lungi, nici în camilafcă ori în mătăniile de chilimbar, stă viața bisericii, d-lor dela *Caransebeș*, ci în spiritul, care la D-Voastră e amorțit și mort. Vă putem cita un sir întreg de bărbați uniți, cari conduși de acest spirit s'au jertfit pentru biserică și neamul românesc întreg. D-Voastră? spuneți pe cineva... al marele Andreiu! Dar și acesta numai până la un loc...”

Și acestea le scrie sub titlul și în numele sfințel uniri! Doamne sfinte, cum o să scrie Dedu, când va combate în numele unirei... nescifinte?!

O nouă deputațiune mohamedană la Monarchul. Cunoscuta deputațiune a Mohamedanilor din Bosnia, care anul trecut a umblat și pe la Budapesta, cu începere din luna Februarie a. c. a urmat a fi în tratative cu guvernul regnicular din Sërăievo în cauza autonomiei bisericești și școlare, dar din pricina unor puncte mai agravante, pertractările s'au intrerupt în luna trecută. — Sâmbătă (18 l. c.) a sosit la Budapesta o nouă delegațiune (7 inși) de Mohamedani, ea s'arează audiență la M. Sa Monarchul în cauza autonomiei lor. Fiindcă însă Majestatea sa nu mai dă de astă-dată audiențe în Budapesta, — noua delegație mohamedană încă în săptămîna aceasta va călători la Viena.

Osândit. În 20 l. c. s'a pertractat înaintea curții cu jurați din Cluj procesul de presă, ce i-s'a intentat dlui Andreiu Baltes, responsabil pentru redacțiunea „*Tribunei*”. Incriminați au fost articolii „*Sunt lași*” și „*Punem stavilă*” publicați în „*Tribuna*” din anul trecut în afacerea Iancu. Juriul a adus verdict de condamnare, pe baza căruia dl. *A. Baltes* a fost condamnat la un an și trei luni închisoare de stat și la o mie și o sută coroane amendă. Contra sentenței s'a anuțat recurs de nulitate.

Adrese de aderență D rului Popoviciu. Din mai multe comune românești — scrie „*Deșteptarea*”, — ni au sosit la redacție adrese de aderență către dl. *G. Popoviciu*, prin cari li roagă alegătorii români să-și pună din nou candidatura pentru curia a cincina.

„*Armonia*” din Cernăuți, mîndră de strălucitul succes al reprezentărilor sale cu „*Moșul Ciocărlan*”, voind să și satisfacă întru cât-va și excelenta sa trupă teatrală constătătoare din voinicii și mîndrele Cernăuțului, în numărul de peste o sută, cari au adus mari sacrificii pentru delectarea altora, a arangiat Miercuri o serată cu caracter familiar anume pentru trupa teatrală. Serata aceasta s'a dat în sala de gimnastică. Animația era la culme. Cele mai multe domnișoare — spune „*Deșteptarea*” — au apărut în costume naționale.

Dr. Weigand în Bucovina. *Dr. G. Weigand*, cunoscutul prof. dela universitatea din Lipsca și scrutător al istoriei limbii românești, va întreprinde în vara aceasta — cum se anunță — o călătorie de studiu prin Bucovina și prin Basarabia.

Societatea „*Patria*” din München invită la a III. serbare universară cere va avè loc în sala cea mare dela „*Kreuzbräu*” Joi în 10 23 Mai 1901. sub patronajul Domnului Carol Arnold von Günther, consul general al României. Inceputul la 8 ore seara.

„*Convorbiri Literare*” nrul 5 din anul 35 — 1901 vorinde: St. O. Iosif Patriarhale

(poesit). I. Romanțe și cîntece (trad. din Heine). N. Iorga. — Relațiile Moldovei cu Polonia după documente nouă (urmare). Florian I. Becescu. — Primăvara (poesie). S. Mehedinț. — Studiul Geografiei în învățămîntul secundar (stud. u). G. Bogdan-Duică. — Despre țiganiada lui Budai-Deleanu (studiu literar) I. Tanoviceanu. — Data rezidirei Cetății-Albe. I. Bogdan. — Notiță asupra inscripțiunii din 1484 dela Cetatea-Al' Iorga — Cu privire la luptele lui Mircea Turcii. I. Bogdan D. Evolceanu. Comu mărunte.

Societatea „*Transilvania*” din rești, pentru ajutorul studenților și meseriași români din „*țările de pes pați*” va ține ședință festivă Dum. Maiu v. orele 2 și jum. d. a., în localul societății pentru învățatura poporului român. La ordinea zilei, raportul comisiunii de verificare, alegerea comitaetului și proclamarea de noi membri.

Cu aceasta ocaziune, se va înmîna fostului casier, vice președinte și actual președinte de onoare, dl. *A. Lupășcu*, medalia comemorativă bătută în onoarea sa pentru marile servicii aduse în timp de 33 de ani acestei societăți.

Bibliografie. În editura lui W. Krafft în Sibiu au apărut: „*Drepturile și datorințele învățătorilor confesionali români*” de Inv. P. Conda. Prețul de boltă e de cor. 350. Se poate procura prin toate librăriile.

Causa nemulțămirii și conflictului, ce adesea se ivește între învățător și autoritățile școlare, în cele mai multe cazuri nu e alta decât necunoașterea drepturilor și datorințelor, — atât din partea învățătorilor, cât și a autorităților școlare. Învățătorii mai vechi se mai știu orienta în unele afaceri pe baza experienței, ear noi însă sunt aproape cu totul neorientați asupra datorințelor, și mai ales asupra drepturilor, ce le compet. Cartea dlui Conda e merită a pune capăt acestor triste stări de lucruri, dînd indigetările cele mai de lipsă în toate afacerile ce privesc pe învățătorii, pe scaunele școl. și pe inspectorii de școale confesionale.

Recomandăm această carte tuturo învățătorilor conștii de chemarea lor, căci ea nu e ertat să lipsească de pe masa nici unui învățător.

ULTIME ȘTIRI.

Din Delegațiuni.

Viena, 20 Maiu. Azi s'au constituit Delegațiunile ambelor părți ale Monarchiei. Delegațiunea austriacă s'a constituit înainte de ameazi, alegînd de president pe prințul *Lobkowitz*, și de vice-president pe cavalerul de *Jaworski*; ear' delegațiunea ungară s'a constituit după ameazi, alegînd de president pe contele *Seapáry Gyula*, și de vice-president pe *Szilágyi Dezső*.

În ce privește desbaterile din est-an ale Delegațiunilor, acelea vor decurge mai neted decât de altă-dată cu atât mai ales, că chestia contractelor comerciale internaționale nu e actuală și că, după-cum se vede din preliminarul bugetului comun, se arată un plus numai de 780.260 coroane față de cheltuelile cerute în anul trecut.

Sosirea în țeară a Soveranilor români.

București, 20 Maiu. Duminecă, 19 l. c. n., Majestatea Sa Regele și Regina României au sosit din străinătate în țeară. La Predeal Maj. Lor au fost întâmpinate de principele moștenitor *Ferdinand* și de ministrul de interne *Aurelian*. La Sinaia Soveranii români au fost întâmpinați de prim-ministrul *D. Sturdza*. La gara din București Majăst. țile Lor au fost primite cu ovații entuziaste. Erau de față: *Principesa Maria* cu copil, ministrii cu soțiile; membrii ambasadelor austro ungare și germane; preoțimea, dignitarii armatei, mulțime de dame și o mulțime imensă de popor, care a făcut Soveranilor nesfîrșite ovațiuni. M. Sa Regina a primit un mare număr de buchete de flori. Capitala era splendid împodobită.

Editor. Aurel Popoviciu. Red. r.

Crema Margareta

este cel mai sigur mijloc pentru producerea, perfecționarea și conservarea

! frumuseții !

Acest minunat preparat nevătămător, curat și fără grăsime are un efect uimitor.

In câte-va zile face să dispară alunele, petele de ficat, coșii, jupuiturile, bibițele, punctele negre (comedonele) și toate afecțiunile pielii. Netezește încreșturile și ciupiturile de vârsat (bubat), având efect chiar și asupra celor mai înaintați în vârstă, carora le face pielea tânără și frumoasă.

Dr. Mosengeil și Metzger, renumiți profesori, vindecă încreșturile de pe obraji cu ajutorul masajului. Spre acest scop Crema Margareta este cea mai potrivită. Dacă se masează zilnic fața cu Crema Margareta, dispar nu numai alunițele, petele de ficat, și alte necurătenii de piele, ci și încreșturile, ciupiturile de bubat și alte anomalii cauzate prin bătrânețe, griji, boale etc. etc.

Un perservativ în contra arștei soarelui și a vîrsetului.

Se poate și ziua întrebuița.

Pudra de dame Margareta 1 cor. 20 fil. 553 27—

Săpunul Margareta 70 fil.

Pasta de dinți Margareta costă 1 cor.

Regeneratorul părului, care produce culoare originală părului încăruntit, 2 cor.

Blondinșarea părului de ori-ce culoare, prin care părul primește o culoare aurie, 1 și 2 cor.

Pomada tanochininică, cel mai bun mijloc spre cultivarea și creșterea părului, 70 fil. și 1 cor.

Resucitor de mustăți Bohus de Vilagos, spre cultivarea mustăților, 50 și 70 fil.

CLEMENT FÖLDES

Arad, strada Deák Ferencz Nr. 12.

Representant general pentru România:

Domnul Moritz Pollak București, Calea Văcărești Nr. 5.

Se află de vânzare la drogueriile; Bruss, Economul & Co., M. Stoinescu, I. Tetzu, I. Zanfirescu și în en gros și detalii la Frații Albachary și la toate farmaciile.

Dovadă despre eficacitatea folosirii cremei Margareta e și următoarea epistolă:

D-lui Gutori Földes Kelemen, în Arad.

Folosese demult Crema-Margareta. Primește simpatia mea pentru efectul bun al acestei creme.

București

Maria Ionașca, artistă la Teatrul Național.

Veritabil numai atunci dacă cutia poartă eticheta și marca mea de fabrică înregistrată!

STEFAN JAKABFFY și soțul

atelier de croitorie pentru bărbați

— Arad, Palatul-Minoriților. —

Abonament de haine!

Anunțând onorabilul public, că ne-a sosit un bogat și variat asortiment de stofe din cele mai moderne de lână curată, camgarn și șeviot pentru

sesonul de primăvară și vară,

avem onoarea a atrage prețuita atențiune asupra învoirei fericite ce am introdus în serviciul nostru cu începutul lunii curente.

Conduși de scopul de a procura haine bune și elegante pentru un preț surprinzător de ieftin, după exemplul atelierelor de croitorie celor mai distinse din orașele universale, deschidem:

Abonament de haine.

Ca acest abonamentul să devină cât mai întins, l'am clasat în trei categorii, și anume:

608 4-5

220 320 și 520 coroane

Abonamentul cu 220 cor. dă dreptul la:	Abonamentul cu 320 cor. dă dreptul la:	Abonamentul cu 520 cor. dă dreptul la:
1 palton de iarnă sau pardesiu	1 palton	1 bündă de oraș
1 costum saco	1 pardesiu	1 costum de toamnă
1 frac sau costum Fr. Iosif	1 manta	1 " " iarnă
1 pantalon camgarn, pentru iarnă sau vară.	1 costum de primăvară	1 " " primăvară
	1 frac sau costum Fr. Iosif	1 " " vară
		1 frac sau costum Fr. Iosif
		1 manta de primăvară

Hainele rămân în proprietatea abonatului și poate să și-le aleagă după plăcere din stofe de lână curată. — În locul unui efect, care mai este de trebuință, poate lua altul.

Modele se trimit gratuit.

Cu deosebită stimă

Abonamentul este a se desfășura în curs de un an.

Stefan Jakabffy și soțul

A apărut

Și se află de vânzare la administrația „Trib. Poporului“ următoarele opuri:

	coroana	fler
1.) „Geografia Comitatului Arad“, pentru clasa a III-a școalelor populare, de Damaschin Medre, învățător; aprobat de Ven. Consistor ilustrată cu cărți geografice	—	—70 „
2.) „Lupta pentru drept de Dr. Rudolf Ihering traducere de T. V. Păcățean,	—	— 2. — „
3.) „Judecătorile cu jurații“ — de Teodor V. Păcățeanu,	—	—80 „
4.) „Libertatea“ — de Ioan Stuart Mill, tradusă de T. V. Păcățeanu,	—	— 2. — „
5.) „Principiile politicii“, după Dr. T de Holtzendorf, de T. Păcățeanu	—	— 4. — „
6.) „Caractere morale“ — exemple și sentințe culese din istoriile și literaturile popoarelor veche și moderne, de Ioan Popea, profesor în Brașov.	—	— 2,50 „
7.) „Războiul pentru neatârnată“ de George Coșbuc.	—	— 1,20 „
8.) „Vieritul“ — de Petru Vancu,	—	— 1. — „
9.) „Teoria Dramei“ — de Dr. Iosif Blaga.	—	— 3,60 „
10.) „Juvenilia“ — de Sextil Pușcariu.	—	— 1,60 „
11.) „Cuvântări bisericesti“ — traduse de Ioan Genț.	—	— 5. — „
12.) „Pribeag“ — de Ioan Iosif Sceopul,	—	— 1,50 „
13.) Instrucțiuni populare populare despre Datorințele și Drepturile purtătorului de dare edate de Vilhelm Niemandz	—	— 1,20 „
14.) „Ioan Botezătorul, tragedie în 5 acte și un preludiv tradusă de Il. Chendi și C. Sandu după Hermann Sudermann	—	— 2. — „
15.) Henric Ibsen „Zina Invierei“ Epilog dramatic în 3 acte traducere de Il. Chendi și C. Sandu	—	— 1. — „

La comanda să se mai adauge de fie-care op 10 fleri spese postale.

respons. Ioan Rădulescu
rînța, de-a alerga peste lucrul în